

Papežova katecheze o ctnosti víry

Papež začal katechezi o teologálních ctnostech, o tom, co je charakteristické pro muže a ženy víry v Písmu svatém.

01.05.2024

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes bych rád promluvil o ctnosti víry. Spolu s láskou a nadějí se tato ctnost nazývá „teologální“.

Rozlišujeme tři teologální ctnosti: víra, naděje a láska. Proč jsou teologální? Protože je lze zakoušet

pouze na základě Božího daru. Tyto tři teologální ctnosti jsou velkými dary, které Bůh dává naší morální kapacitě. Bez nich bychom mohli být rozumní, spravedliví, silní a umírnění, ale neměli bychom oči, které vidí i ve tmě, neměli bychom srdce, které miluje, i když není milováno, neměli bychom naději, která se odvažuje doufat proti vší naději.

Co je to víra? Katechismus katolické církve vysvětluje, že víra je úkon, kterým se člověk svobodně odevzdává Bohu (č. 1814). V této víře byl Abraham velkým otcem. Když souhlasil, že opustí zemi svých předků a půjde do země, kterou mu ukáže Bůh, byl nejspíš považován za blázna: proč opouštět známé kvůli neznámému, jisté kvůli nejistému? Proč to dělat? Zešílel snad? Abraham se však vydává na cestu, jako by viděl neviditelné. Tak o Abrahamovi mluví Bible: „Šel, jako by viděl neviditelné“.

To je krásné. A bude to stále toto neviditelné, co ho přiměje jít na horu se svým synem Izákem, jediným synem zaslíbení, který až na poslední chvíli bude ušetřen oběti. V této víře se Abraham stává otcem dlouhé řady dětí. Víra ho učinila plodným.

Mužem víry bude Mojžíš, který přijal Boží hlas, i když jím mohla otrást nejedna pochybnost, nepřestal stát pevně a důvěřovat Hospodinu, a dokonce se zastal lidu, který tak často víru postrádal.

Ženou víry bude Panna Maria, která po přijetí andělova oznámení, které by mnozí odmítli jako příliš náročné a riskantní, odpověděla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“ (Lk 1,38) A se srdcem plným víry, se srdcem plným důvěry v Boha se Maria vydává na cestu, jejíž trasu ani nebezpečí nezná.

Víra je ctnost, která utváří křesťana. Protože být křesťanem neznamená v

první řadě přijmout kulturu s jejími průvodními hodnotami, ale být křesťanem znamená přijmout a opatrovat pouto, pouto s Bohem: já a Bůh; moje osoba a láskyplná Ježíšova tvář. Toto pouto z nás dělá křesťany.

Když už mluvíme o víře, napadá mě jedna epizoda z evangelia. Ježíšovi učedníci se plaví přes jezero a zastihne je bouře. Myslí si, že se jim to podaří silou svých paží, s pomocí zkušeností, ale člun se začne plnit vodou a oni zpanikaří (srov. Mk 4,35-41). Neuvědomují si, že mají řešení před očima: Ježíš je tam s nimi ve člunu, uprostřed bouře, ale Ježíš spí, říká evangelium. Když ho konečně probudí, vyděšení a dokonce rozzlobení, protože je tam nechal umírat, Ježíš je pokárá: „Proč se bojíte? Copak ještě nemáte víru?“ (Mk 4,40)

Zde je tedy velký nepřítel víry: není to intelligence, není to rozum, jak

bohužel někteří stále obsedantně opakují, tím velkým nepřítelem víry je však strach. Proto je víra prvním darem, který je třeba v křesťanském životě přijmout: darem, který je třeba přijmout a o který je třeba denně prosit, aby se v nás obnovoval. Zdánlivě je to malý dar, přesto je to dar zásadní. Když nás přivedli ke křtitelnici, rodiče jsou po oznámení jména, které nám vybrali, dotázáni knězem: „O co žádáte církev Boží?“ A rodiče odpovídají: „Víru, křest!“

Pro křesťanského rodiče, který si je vědom milosti, kterou dostal, je to dar, o který má prosit i pro své dítě: víru. Díky ní rodič ví, že ani uprostřed životních zkoušek se jeho dítě neutopí ve strachu. Strach je nepřítelem. Ví také, že až přestane mít rodiče na této zemi, bude mít i nadále Boha Otce v nebi, který ho nikdy neopustí. Naše láska je tak křehká a jen Boží láska přemáhá smrt.

Samozřejmě, jak říká apoštol, víra nepatří každému (srov. 2 Sol 3,2), a dokonce i my, kteří jsme věřící, často zjišťujeme, že jí máme jen málo. Ježíš nám často může vytknout, stejně jako svým učedníkům, že jsme „lidé malé víry“. Je to však ten nejšťastnější dar, jediná ctnost, kterou můžeme závidět. Vždyť ten, kdo má víru, je obydlen silou, která není jen lidská; víra v nás totiž „spouští“ milost a otevírá mysl Božímu tajemství. Jak kdysi řekl Ježíš: „Kdybys měl víru jako hořčičné zrnko, mohl bys říci této moruši: ‚Vytrhni se a zasad se v moři‘, a poslechla by tě.“ (Lk 17,6) Proto mu i my, stejně jako učedníci, opakujeme: Pane, rozmnož naši víru! (srov. Lk 17,5) Je to krásná modlitba!
